

РЕШЕНИЕ

№ 6074

гр. София, 30.12.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 2 състав, в публично заседание на 01.12.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Милена Славейкова

при участието на секретаря Александра Ковачева и при участието на прокурора Георгиев, като разгледа дело номер **7702** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл.87 от Закона за убежището и бежанците, вр. чл. 145 – 178 от Административно - процесуалния кодекс.

Делото е образувано по жалба на Д. М. Т. Х., гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., с адрес [населено място],[жк], [жилищен адрес] срещу РЕШЕНИЕ №422 от 16.08.2011 г. на заместник председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на осн. чл. 75, ал.1, т.2 и т.4 ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на обжалваното решение поради нарушение на материалния закон и административно производствените правила. Жалбоподателят поддържа, че изпитва основателен страх от преследване в страната си на произход, тъй като заедно с чичо си бил похитен през м.април 2010 г. от племето Б.. Жалбоподателят успял да избяга, но по-късно разбрал, че чичо му е разстрелян като присъда от племенния съд на племето Б.. Поддържа, че рискът от посегателство в страната му на произход е твърде висок и липсват средства за защита на обикновените хора. Позицията се на решение от 17.02.2009 г. на Съда в Люксембург (СЕС) по дело №С-465/2007 г., където е дадено тълкуване на разпоредбата на чл.15, б. „с” от Директива 2004/83/ЕО относно предоставянето на субсидиарна закрила (хуманитарен статут).

Жалбоподателят претендира съдът да постанови съдебно решение, с което да отмени Решение № 424 от 16.08.2011 г. на заместник председателя на Държавната агенция за

бежанците при МС и да върне преписката със задължителни указания за допускане на молбата за разглеждане в производство по общия ред.

Ответникът заместник председател на ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ при МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ не взема становище по жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на жалбата.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не се спори, че Д. М. Т. Х. е гражданин на И., [дата на раждане] в М., И., неженен, мюсюлманин, сунит, етническа принадлежност – кюрд.

С молба до ДАБ вх.№ 1289 от 21.09.2010 г. жалбоподателят е поискал статут в България „поради трудното положение, в което се намира страната И.“. Молбата е потвърдена и регистрирана в ДАБ рег. № 1661/10.11.2010 г., като с покана рег. № УП-4565/10.11.2010 г. чужденецът е поканен за провеждане на интервю. Заявил е по време на проведеното интервю рег.№ 4565/11.11.2010 г., че е бил в затвора в К. 20 дни през м.юли поради „племенен проблем“. Заявил, че през м.август 2010 г. избягал от затвора в района „Б.“, до [населено място], [населено място] (К.), преминал нелегално от Турция в България на 31.08.2010 г. Посочва, че в И. вероятно ще бъде убит, тъй като е заплашен от хора на Б..

С решение № 2215 от 29.11.2010 г. на основание чл.67в, ал.1 ЗУБ вр. чл.13 от Регламент (ЕО) № 343/2003 на Съвета на ЕС е образувано производство пред ДАБ за предоставяне на статут на жалбоподателя. По време на проведеното интервю рег. № УП-4565/14.12.2010 г. заявява, че от 10.07.2010 г. заедно с чичо си били арестувани, тъй като предали една жена на силите за сигурност в Северен И., която намерили пребита на пътя. Тя била от племето „Б.“ от [населено място]. Полицията в Северен И. ги задържала и ги предала без никакво обяснение на шейха (вожда) на племето „Б.“, който е племенник на президента на район „К.“ – М. Б.. Били затворени 20 дни в стая на къща с обвинение, че са отвлекли жената, която са намерили на пътя. Било им обяснено, че „племето ще ги съди“. На двете интервюта от 11.11.2010 г. и от 14.12.2010 г. жалбоподателят изрично е посочил, че не желае никой иракчанин да знае, че е в България, защото и тук продължава да се страхува да не му се случи нещо.

Видно от докладна записка рег. № УП-4565/17.12.2010 г. производството за предоставяне на статут на жалбоподателя е преминало по общия ред, поради изтичане на тридневния срок за вземане на решение.

Проведено е интервю рег. № УП-4565/12.01.2011 г., в което жалбоподателят поддържа, че е арестуван заедно с чичо си З. Х. К. на 10.07.2010 г. във връзка със случай, при който предали пребита жена на полицията в [населено място]. Полицията ги предала на един от водачите на племето „Б.“ на име Ш. Б. – племенник на президента на район К. - М. Б.. Били затворени в къща около 20 дни, където били изтезавани и измъчвани, за да кажат кой е отблякъл момичето. Избягал в Турция, където по телефона разбрал от баща си, че чичо му е убит с няколко изстрела в [населено място]. Страхува се, че ако не беше избягал, ще бъде убит като чичо си.

Жалбоподателят е представил превод от кюрдски език на удостоверение за смърт от 24.11.2010 г., издадено от семеен съд в [населено място], район К. – И.. Установява се от същото, че съдия И. Ф. Р. е установил след разпит на свидетели, че З. Х. К. е починал на 18.08.2010 г. без актът да е регистриран в съответната дирекция. Представил е превод на свидетелство за иракско гражданство № К/0605677, регистър 23821/2007 от 03.08.2007 г.

Изготвено е становище рег. № УП-4565/15.02.2011 г. на К. Д. – главен експерт в РПЦ – С. с предложение на чужденеца да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

Постановено е обжалваното решение на заместник председателя на ДАБ № 424/16.08.2011 г., с което на осн. чл. 75, ал. 1, т.2 и т.4 вр. чл.8 и чл.9 ЗУБ е отхвърлена молбата на жалбоподателя за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Административният орган е приел, че по отношение на жалбоподателя не са налице условията за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут,

При така установените факти, СЪДЪТ обосновава следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата: Оспореното решение е съобщено на жалбоподателя на 26.08.2011 г., а жалбата срещу него е подадена на 02.09.2011 г. - в преклузивния срок по чл.87 ЗУБ, от легитимирано лице по смисъла на чл.147, ал.1 АПК и срещу подлежащ на оспорване съобразно чл.87 ЗУБ индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима.

По същество жалбата е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В настоящето производство и съгласно чл.168, ал.1 вр. чл.146 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт, като прецени дали е издаден от компетентен орган и при спазване на установената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта на закона. Производството пред административния орган е образувано на основание чл.72, ал.1, т.2 вр. чл.70, ал.2 ЗУБ – тъй като в срок от три дни от образуване на ускорено производство не е взето решение по чл.70, ал.1 ЗУБ. Решението е издадено от компетентен административен орган с оглед делегираните правомощия на заместник председателя на ДАБ на основание чл.52 вр. чл.48, ал.1, т.4-6 ЗУБ със заповед № 410/26.07.2011 г. на председателя на ДАБ и при спазване на установената форма.

Съдът приема, че чужденецът в бежанската си история е изключително последователен, като намерените от административния орган несъответствия при проведените интервюта са незначителни и съзнателно търсени от интервюиращия служител. Следва да се отбележи факта, че чужденецът е подал молба за закрила по ЗУБ непосредствено след нелегалното си пристигане в България. С жалбоподателя са проведени три интервюта, на които същият не е променил първоначално поддържаната от него бежанска история, която звучи правподобно и логично. Нещо повече – в случая бежанската история е подкрепена с писмени доказателства. Съдът приема, че данните за смъртта на чичото на жалбоподателя З. Х. К., съдържащи се в удостоверение за смърт от 24.11.2010 г., издадено от семеен съд в [населено място], район К. – И., са изцяло в подкрепа на изложеното от чужденеца. Единствено поради липсата на описание на причините за смъртта на З. Х. К. в удостоверението не може да се пренебрегне неговата достоверност и

факта, че данните потвърждават разказа на чужденеца. Удостоверението за смърт е издадено в значителен период след смъртта и по разкази на свидетели с данни, че актът не е регистриран по съответния ред и в съответната дирекция, което е индиция, че събитията не са настъпили по обичаен начин. Датата на смъртта на чичото З. Х. К. е изключително близка до последователно поддържаната от чужденеца теза, че двамата са задържани на 10.07.2010 г. от племето „Б.“, след което в началото на м.август 2010 г. жалбоподателят успял да избяга. Същият последователно поддържа в интервюта си, че не желае гражданин на страната му на произход да бъде уведомяван, че е в България, защото дори тук се страхува за живота си. Последователно поддържа, че ако се завърне в страната си, ще го сполети съдбата на чичо му.

Съдът приема бежанската история на жалбоподателя за логична, последователна и достоверна. Изложените от чужденеца обстоятелства дават основание за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ - чужденецът е бил принуден да напусне държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се както в смъртно наказание, така и в изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

В частта, в която молбата за предоставяне на статут на бежанец е отхвърлена, жалбата е неоснователна. Решението в тази част съответства на материалния закон, като не са допуснати нарушения на изискванията за провеждане на административното производство. По изложените съображения жалбата в частта, с която се отхвърля молбата за предоставяне на хуманитарен статут се явява основателна, а в останалата част като неоснователна, подлежи на отхвърляне.

По отношение на предоставянето на хуманитарен статут на чужденеца. Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. С цел да се даде отговор относно наличието на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, следва да се разгледат в сравнителен план трите вида „тежки посегателства“, посочени в чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците, представляващи условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да може дадено лице да се счита способно да търси хуманитарен статут, когато има сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят е изложен на „реална опасност от такива посегателства“ в случай на връщане в съответната страна. При разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз следва да се отбележи, че използваните в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унижителното отнасяне или наказание, наложени на молител“, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците обхващат ситуации, при които

молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство. Всъщност по-скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“, термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата. Това тълкуване, което е в състояние да осигури приложно поле, присъщо на член 15, буква в) от Директивата, не се опровергава от формулировката на съображение 26 от нея, според което „опасностите, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една страна, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства“. Макар всъщност това съображение да предполага, че само обективното констатиране на свързана с общата ситуация в дадена страна опасност по принцип не е достатъчно за установяване, че прогласените в член 15, буква в) от Директивата условия са изпълнени по отношение на определено лице, неговата редакция чрез използването на изрече „обикновено“ все пак допуска хипотезата за извънредна ситуация, която би се характеризирала с толкова висока степен на опасност, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че това лице индивидуално би се изложило на разглежданата опасност. Извънредният характер на тази ситуация се потвърждава и от факта, че съответната закрила е субсидиарна и според общия смисъл на член 15 от Директивата, тъй като дефинираните в букви а) и б) от този член посегателства предполагат ясна степен на индивидуализация. Макар несъмнено да е вярно, че колективни фактори играят съществена роля за прилагането на член 15, буква в) от Директивата, в смисъл че съответното лице спада, както други лица, към кръг от потенциални жертви на безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт, това не променя факта, че тази разпоредба трябва да представлява обект на систематично тълкуване в съответствие с другите две посочени в член 15 ситуации и следователно трябва да се тълкува в тясна връзка с тази индивидуализация. В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи

срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В чл. 75, ал. 2, изречение първо от Закона за убежището и бежанците е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут от страна на директора на Държавната агенция за бежанците се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. В конкретния случай това изискване не е изпълнено, тъй като административният орган не е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, в частност - предоставяне на хуманитарен статут. Датата, към която следва да се преценява ситуацията относно държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците датата, когато съдът се признае по случая (в тази връзка съдът съобразява и решение от 15.11.1996 г. на ЕСПЧ по делото Ч. срещу Обединеното кралство, § 85 и § 86 от същото, както и решение от 28.02.2008 г. на ЕСПЧ по делото С. срещу Италия, § 133 от същото). По делото липсват данни относно актуалната обществено - политическа ситуация в И., което е от съществено значение за преценката относно наличието на обстоятелства по чл. 9, ал. 1, б. „в” от Закона за убежището и бежанците за предоставяне на хуманитарен статут, съобразено с тълкуването по посоченото решение на СЕО. В решението на председателя на Държавната агенция за бежанците е направена формална преценка на ситуацията в страната, чрез позоваване на справка от дирекция „Европейски въпроси, международна дейност и европейски бежански фонд” в Държавната агенция за бежанците от 27.01.2011 г. посочената справка не съдържа данни относно актуалната обстановка в И., включително след изтеглянето на американските войски от И. през м.декември 2011 г. и последвалите непосредствено след това поредица от бомбени атентати в цял И..

При анализ на посочените данни и ако би съобразил същите административният орган е следвало да прецени, че се налице условията за предоставяне на хуманитарен статут на чужденеца. При преценката на

ситуацията в Република И. следва да се отчете и информацията, съдържаща се в годишния доклад за 2011 г. на А. интернешънъл. В същия е посочено, че въоръжени групи са извършили многобройни бомбени самоубийства и други атаки, убивайки стотици цивилни граждани. От иракските сили за сигурност са били извършени сериозни нарушения на човешките права, хиляди хора са били задържани без съд и присъда, включително някои от тях са били задържани в продължение на години. Посочва се, че въоръжени групи са извършили брутални нарушения на човешките права, включително отвличания, изтезания и убийства. Посочва се също така, че хиляди хора продължават да бъдат държани в арест без съд и присъда. По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на хуманитарен статут е постановен при съществено нарушение на задължението по общото правило по чл. 35 от АПК да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, както и на специалната разпоредба по чл. 75, ал. 2 Закона за убежището и бежанците да прецени всички относими факти, свързани с държавата по произход. Затова издаденият административен акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен и преписката върната за ново произнасяне от административния орган съгласно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

Така мотивиран, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ, I ОТДЕЛЕНИЕ, 2 състав:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Д. М. Т. Х., гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., с адрес [населено място],[жк],[жилищен адрес] срещу **РЕШЕНИЕ** №422 от 16.08.2011 г. на заместник председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС, с което на осн. чл. 75, ал.1, т.2 и т.4 ЗУБ **в частта, с която** е отхвърлена молбата му за предоставяне на хуманитарен статут и

ВРЪЩА преписката на заместник председателя на Държавна агенция за бежанците при МС за ново произнасяне по молбата на Д. М. Т. Х., гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., за предоставяне на хуманитарен статут.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. М. Т. Х., гражданин на И., [дата на раждане] в [населено място], И., с адрес [населено място],[жк],[жилищен адрес] срещу **РЕШЕНИЕ** №422 от 16.08.2011 г. на заместник председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС **в частта, с която** е отхвърлена молбата му за

предоставяне на статут на бежанец.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението до страните за постановяването му пред ВАС на РБ.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: